

STYRINGSGRUPPEMØTE
Landstrømsforum – elektrifisering av skipsfarten

Sted og tid:

NEK, TEAMS webmøte

14. desember 2023, kl 09:30 – 11:30

Medlemmer:

Innkalt til styringsgruppemøte		Rolle	Til stede
Myrseth, Bjørn	DSB	Medlem	
Loe Halvorsen, Marie	Elektroforeningen EFO	Medlem	X
Ulstad Stokland, Elin	Enova	Medlem	
Rystad, Kristina	Enova	Medlem	
Forsnes Jahn, Andreas	Enova	Medlem	X
Erdal, Kenneth	Kystrederiene	Medlem	
Bjørshol, Einar	Kystverket - Kystforvaltningsavdelingen	Medlem	X
Aanensen, Leif	NEK	Styringsgruppeleder	X
Røed, Arild	NEK / Forumsleder	Forumsleder/sekretær	X
Sjøvik Hanstad, Jon Steinar	Nelfo	Medlem	
Skotland Heen, Christer	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	Medlem	X
Bøe Rebo, Hans Petter	Norsk Industri	Medlem	
Rolland, Kristoffer	Norsk Industri	Medlem	
Hegglund, Ståle	Norsk Industri	Medlem	
Litsheim, Arnt-Einar	Norske Havner	Medlem	X
Svendgård, Ole	Renergy	Medlem	
Juell, Svein Helge	Sjøfartsdirektoratet	Medlem	
Bjørklund, Anita	Statens Vegvesen	Medlem	X

Siemens Energy	Thomas Høven	Arbeidsgruppeleder	X
----------------	--------------	--------------------	---

X = Til stede

Sekretær: Arild Røed

Dagsorden:

1) Åpning

2) Godkjenning av referat

Referat fra forrige møte 2023-09-01 (Vedlegg A)

3) Orienteringssaker:

- a) Medlemssituasjonen
- b) Fysisk møte i IEC TC 18 JWG28 Møte i Korea i oktober
- c) Eltransportforum
- d) Høring på NEK 400-8-825 Forsyning av elektriske fartøy
- e) Maritim konferanse 2024-02-14
- f) Status AG10 Hurtigbåter og lettbygde fartøy
- g) Status IEC/IEEE 80005-4 Utility connections in port – Part 4: DC shore connection (DCSC) systems – General requirements
- h) Revisjon av IEC 60092-507 Small Vessels (som inkluderer krav til landstrømsinstallasjoner)
- i) Guidelines for tankskip (OCIMF)
- j) IEC standard for MCS
- k) Gjennomgang av prosjektoversikt med status på prosjektene og diskusjon rundt prioriteringer fremover.

4) Prosjektforslag

Det foreslås å revidere NEK VL 80-1 Om standarder for landstrøm. Se prosjektforslag.

5) Møteplan 2024

Forslag

2024-02-29

2024-05-24

2024-09-20

2024-12-13

6) Eventuelt

- Finansiering
- Kystverket jobber med en utslippsmodell (MARU). Presentasjon på neste møte (Landstrøm/batteri)

1 Åpning

Leif Aanensen åpnet møtet og ønsket velkommen til de fremmøtte.

2 Godkjenning av referat (Vedlegg A)

Referat fra 2023-09-01 ble godkjent. Referatet legges ut på forumsidene.

3 Orienteringssaker

Arild Røed kommenterte punktene fra agendaen:

a) Medlemssituasjonen

Forumet har fortsatt vekst og teller nå omtrent 240 medlemmer. Det skjer kontinuerlige utskiftinger, men trenden er at det går netto i pluss.

b) Fysisk møte i IEC TC 18 JWG28 Møte i Korea i oktober

Det tidligere varslede fysiske møtet til IEC TC 18 JWG 28, ble avholdt i Korea i slutten av oktober. Det var et viktig møte der det ble oppnådd konsensus om alle punktene som var nødvendig for å gjøre høringsdokumentet på IEC/IEEE 80005-3 ferdig. Det forventes at høringsdokumentet publiseres i januar 2024 og NEK ser frem til å organisere norske innspill.

Thomas Høven presenterte og gikk gjennom alle sakene som ble behandlet på møtet. Se vedlagt referat fra møtet.

c) Eltransportforum

NEKs Eltransportforum har tatt et skritt videre ved å få inn Jan Tore Gjølby fra NAF som forumsleder. Eltransportforum vil ta opp saker relatert til elektrisk tungransport, biler og luftfart. Relatert til landstrøm er det aktuelt å se på hvordan tilgjengelig effekt i havneområdene kan utnyttes optimalt.

d) Høring på NEK 400-8-825 Forsyning av elektriske fartøy

Denne referansen er et kapittel i NEK 400 som er den viktigste standarden elektroinstallatørene benytter. Kapittelet fastsetter krav til landstrømsinstallasjoner for fartøy under 24 m. Over dette vil IEC/IEEE 80005-3 gjelde, men sannsynligvis vil også IEC/IEEE 80005-3 være aktuell for mange kommersielle fartøy under 24 m. Sannsynligvis vil NEK 400-8-825 i hovedsak gjelde for marinaer for fritidsbåter, men dette er ikke spesifikt definert i forslaget.

Det var meningen at en hørings skulle settes i gang i desember 2023, men fordi representanter fra Landstrømsforum har engasjert seg har høringen blitt utsatt. Et møte i januar er satt opp.

e) Maritim konferanse 2024-02-14

NEK har satt opp et program for en maritim konferanse 2024-02-14. Se program <https://www.nek.no/event/maritim-konferanse-2024/>

f) Status AG10 Hurtigbåter og lettbygde fartøy

AG10 har på kort tid blitt en stor gruppe på 46 kompetente og svært aktive medlemmer. Gruppen er godt i gang med en ny veileder for hurtigbåter i NEK 80 serien.

g) Status IEC/IEEE 80005-4 Utility connections in port – Part 4: DC shore connection (DCSC) systems – General requirements

Thomas Høven redegjorde for status i dette prosjektet i presentasjonen fra JWG 28 møtet i Korea.

h) Revisjon av IEC 60092-507 Small Vessels (som inkluderer krav til landstrømsinstallasjoner)

Arild Røed redegjorde for dette standardiseringsprosjektet som nå er åpnet for revisjon i IEC TC 18. NEK har også tidligere informert om dette i et nyhetsbrev. Standarden gjelder primært for installasjonene om bord på fartøyet, men størrelsen på fartøyet er begrenset til 50m og 500T. Den inneholder detaljerte beskrivelser for landstrøm og det er viktig at disse kravene blir revidert slik at det blir en sammenheng mellom IEC/IEEE 80005-3 og NEK 400-8-825. Det har hittil ikke vært norske medlemmer i denne arbeidsgruppen, noe flere har gitt uttrykk for er bekymringsverdig. NEK har imidlertid klart å rekruttere inn ett medlem fra landstrømsforum, men deltagelsen burde styrkes ytterligere.

i) Guidelines for tankskip (OCIMF)

Organisasjonen OCIMF som består av eiere av både fartøy og havneanlegg. De har laget et dokument med anbefalinger for landstrøm for tankskip. Arbeidet i gruppen vil fortsette og IEC vil vurdere arbeidet og sannsynligvis gjøre tilpassinger på tillegget til IEC/IEEE 80005-1 for tankskip.

j) IEC standard for MCS

IEC Standarden for Mega Watt Charging System er i gang i IECs komite TC 69. NEK har en egen nasjonalkomite NK 69 som kan sende inn norske innspill, men foreløpig har komiteen ikke hatt noen innspill til prosjektet. Referanse og tittel i første utkast er: *IEC 61851-23-3 ED1 Electric vehicle conductive charging system - Part 23-3: DC electric vehicle supply equipment for Megawatt charging systems*. Denne standarden beskriver hvordan hele systemet skal fungere. Selve dimensjonene til kontakten er ikke beskrevet i denne standarden. Trolig vil det arbeidet bli gjort i IEC SC23H ettersom de har utviklet standardene for de andre standardiserte kontaktene

k) Gjennomgang av prosjektoversikt med status på prosjektene og diskusjon rundt prioriteringer fremover.

Arild Røed gikk gjennom prosjektoversikten. De fleste prosjektene var allerede kommentert i punktene over.

4 Prosjektforslag

Arild Røed la frem et forslag om å revidere NEK VL 80-1 Om standarder for landstrøm. Se vedlegg. Revisjonsarbeidet tar sikte på å oppdatere innholdet i veilederen, samt å inkludere definisjoner for en del ord og uttrykk.

Styringsgruppen sluttet seg til at revisjon kunne settes i gang, i tråd med forslag fra forumsleder.

9 Møteplan 2024

Følgende møteplan ble fastsatt:

2024-02-29 09:30 – 11:30

2024-06-04 09:30 – 11:30

2024-09-20 09:30 – 11:30

2024-12-13 09:30 – 11:30

10 Eventuelt

- Finansiering
Arild Røed informerte styringsgruppen om at avtalen mellom NEK og Enova går ut 2024-12-31. Partene er i samtaler og vil se på muligheter for å kunne fortsette arbeidet. NEK og Enova vil også diskutere mulig innsats på andre områder.
 - Kystverket jobber med en utslippsmodell (MARU) som inkluderer bruk av landstrøm og batterier. Einar Bjørshol vil holde en presentasjon om dette på neste møte.
-

